

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Agustin Alkorta Alzibar

*Mutriku,
Gipuzkoa
(1946)*

Aurkibidea

Biografia

Arbelaitz baserrian jaioa, sei anai-arrebako sendian. Aita bertakoa zuen eta ama, berriz, Itziarko Arantza baserrikoa. Zesta-puntari profesionala izan zen hamabost urtez Estatu Batuetan eta Bridgeport frontoiko hiru urteko grebak bete-betean harrapatu zuen. Anaia Juan Mari ere zesta-puntan ibili zen Ameriketara. Saturrarango kanpina baserriko lurretan sortu zen 60. hamarkadan. Umetako, gerraosteko, Saturrarango seminarioaz, pilotaz eta kanpineko kontuez aritu da, Arrate Alkorta eta Juan Mari Alkorta anai-arrebekin batera.

Zintak

MUT-095

- **Proiektua:** Mutrikuko gerra zibilaren memoria
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arrizabalaga, Nerea - Ugarte, Arantza
- **Data:** 2022-01-27
- **Iraupena:** 74 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Gerra ondorengo beldurra

- **Erref:** MUT-095/005
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:07:56. **Bukatu:** 00:08:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Aita kartzelatik libratu zenean, ez zen inora sinatzera joan behar izaten baina beldurrez bizi zen.

2. Saturrarango guardia zibilaren kuartela

- **Erref:** MUT-095/006
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:08:55. **Bukatu:** 00:10:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia

Laburpena:

Saturraranen guardia zibilaren kuartelaren kokapena. Bost edo sei guardia zibil egoten ziren, haien familiekin. Haurrak eskolan ibiltzen ziren beraiekin.

3. Guardia zibilaren bisitak baserrira

- **Erref:** MUT-095/008
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:12:50. **Bukatu:** 00:13:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia

Laburpena:

Guardia zibilak susmoren bat zuenean, baserria joaten zen eta lastoan mosketoiarekin ibiltzen ziren, norbait ezkutatuta bazegoen, harrapatzeko. Guardia zibila maiz joaten zitzaien baserrira.

4. Katetxeko eskolan 40 haur eta maistra bat

- **Erref:** MUT-095/010
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:16:54. **Bukatu:** 00:18:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Katetxen hamalau urtera arte ikasi zuten, eskola ziurtagiria lortu arte. Maistrak: Tere Arriandiaga (Ibarrangelu), Angelis (Jaca), Rosa Mari... Ume gutxi gelditzen hasi zirenean, zeudenak Mutrikura bidali zituzten eskolara. Maistrak 40 bat umeri ematen zien klasea, hiru taldetan banatuta (handiak, ertainak eta txikiak)

5. "Cara al Sol" kantaren bertasio ironikoa

- **Erref:** MUT-095/011
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:18:51. **Bukatu:** 00:20:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Juan Marik eskola profesionalean lan egin zuen. Ikasketak gaztelaniaz ziren beti. "Cara al Sol" eskolara sartu aurretik kantatzen zuten baina Arratek eta haren ikaskideen kantua moldatu zuten.

6. Guardia Zibilaren kuartelera Santa eskean

- **Erref:** MUT-095/014
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:25:06. **Bukatu:** 00:27:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolara guardia zibilaren eta mikelteen seme-alabekin joaten ziren. Azken hauek euskaldunak ziren eta horietako bik gero seminarioan ikasi zuten, nahiz eta ez ziren abade egin. Santa eskean joaten ziren guardia zibilaren kuartelera.

7. Saturrarango seminarioko ikasleak I

- **Erref:** MUT-095/015
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:27:09. **Bukatu:** 00:29:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Seminarioa

Laburpena:

Saturrarango seminarioko ikasleen adin-tarteak. Seminarioa itxi zenean, udalekuak egiten ziren bertan. Seminarioak zinema eta jolasetarako gela handi bat zituzten billarrarekin, futbolinarekin... Inguruko haurrak bertako zinemara joaten ziren.

8. Saturrarango seminarioko ikasleak II

- **Erref:** MUT-095/016
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:29:26. **Bukatu:** 00:32:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Seminarioa

Laburpena:

Hilean behin seminaristek haien gurasoen bisita jasotzen zuten eta euren baserriko tabernan bazkaltzen zuten. Aste Santuan prozesioak egiten zituzten. Beltzez joaten ziren jantzita, banda gorri batekin.

9. Seminaristekin pilotan jokatzeko

- **Erref:** MUT-095/018
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:34:17. **Bukatu:** 00:36:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Seminarioa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Agustin seminarioko ikasleekin ibiltzen zen pilotan. Igandetan auzoko neskekin ibiltzen ziren eta zazpietan errosariora joan behar izaten zuten. Juan Mari Jauregik seminarioan ikasi zuen eta lagunak ziren.

10. Saturrarango abade bertsolaria

- **Erref:** MUT-095/019
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:36:52. **Bukatu:** 00:38:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Saturrarango seminarioko abadeak: Anton Garro, Don Manuel, Ignacio Altuna, Mantxola... Don Juan Maria abadea bertsolaria ere bazen eta batzuetan bertsoak botatzen zituen mezetan. Normalean Saturrarango abadeak nahiko gazteak izaten ziren.

11. Bi anaiak zesta-punta jokalaria profesionalak Estatu Batuetan I

- **Erref:** MUT-095/022
- **Iraupena:** 0:03:44. **Hasi:** 00:39:14. **Bukatu:** 00:42:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Pilotariak eta erraketistak diasporan
- Aisia » Kirola » Pilota
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

<p>Agustin pilotan aritu da beti eta hamabost urterekin zesta-puntan hasi zen. Seminarioan jokatzen zuen pilotan eta Zaragozan debutatu zuen zesta-puntan. Hamasei urterekin joan zen bertara eta garai berean soldadutza ere egin zuen. Soldadutza bukatuta, alde batetik bestera ibili zen jokatzen: Bartzelonan, Durangon, Bilbon... Ameriketara jokatzen zuen urte askoan, joan-etorriak eginez, Dania-ko (Florida) eta Milford-eko (Connecticut) frontoietan. Ameriketatik bueltan, baserrira itzuli zen.</p>

12. Estatu Batuetako frontoiak eta pilotaren negozioa

- **Erref:** MUT-095/026
- **Iraupena:** 0:00:39. **Hasi:** 00:47:39. **Bukatu:** 00:48:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Diaspora » Lana diasporan » Pilotariak eta erraketistak diasporan

Laburpena:

<p>Estatu Batuetako frontoiei eta bertan pilotan jokatzeari buruz hitz egiten dute. Dirutza mugitzen zen, frontoiak oso handiak ziren.</p>

13. Saturrarango kanpineko hasierako urteak

- **Erref:** MUT-095/028
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:50:40. **Bukatu:** 00:53:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Oporrak

Laburpena:

60. hamarkadan, jendeak kanpinean joateko ohitura zuen baina ez zegoen inolako kontrolik eta zaila izaten zen arauak betetzea. Gazteak festara joaten ziren eta familiak atseden hartzera, eta horrek liskarrak eta kexak sortzen zituen bezeroen artean. Kanpinean betidanik izan dituzte frantsesak, holandarrak... Kanpina zabaldu baino lehenago ere joaten ziren.

14. Saturrarango erreka garbi-garbi egoten zen

- **Erref:** MUT-095/029
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:53:01. **Bukatu:** 00:54:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Ondarroan ura ez zegoenean, Saturraraneko erreka joaten ziren arropa garbitzera. Ezkailuak, aingirak... egoten ziren, fabrika bateko ur-zikinak heldu ziren arte.

15. Obretarako materiala itsasotik ta hondartzatik ateratzen

- **Erref:** MUT-095/031
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:56:27. **Bukatu:** 00:59:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak

Laburpena:

Hondartza eta itsasotik harriak eta harea ateratzen zituzten obrak egiteko. Kamioiekin eramaten zituzten.

16. Saturraranen beti ondarrutar gehio mutrikuarrak baino

- **Erref:** MUT-095/033
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:59:26. **Bukatu:** 01:01:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Saturrarango hondartzara ondarrutarrak joaten ziren gehienbat. Mariñelak tabernara hurbiltzen ziren eta frontoian jokatzeko zuten seminaristekin. Gaur egun ere ondarrutarrak dira nagusi hondartzan eta tabernan. Ondarroara oinez joateko bidea Katetxetik izaten zen.

17. Probintzien arteko garai bateko mugarrria

- **Erref:** MUT-095/036
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 01:03:07. **Bukatu:** 01:04:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Herri-lurrak eta lur pribatuak

Laburpena:

Umetan, mikeleteek erakutsi zioten non zegoen Mutriku eta Ondarroako muga. Puntu zehatz horretatik Saturrarango hondartzako haitz punta ikusten da. Kokapena.

18. Aita frontera eramatera joan zirenean

- **Erref:** MUT-095/038
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 01:04:48. **Bukatu:** 01:08:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:

Aita frontera joateko bila joan zirenean, bere aitarekin zebilen goldaketan idiekin. Aitona saiatu zen soldaduak gelditzen baina ezin izan zuen. Mutil koxkorak eramaten zituzten.

19. Aitaren gerrako ibilerak preso bezala

- **Erref:** MUT-095/041
- **Iraupena:** 0:10:16. **Hasi:** 01:01:10. **Bukatu:** 01:11:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Gerra garaian aita Bilbon atxilotu zuten arren, soldadutza egitera bidali zuten Afrikara. Bukatzean, preso jarraitzen zenez, Langileen Batailoira eraman zuten derrigorrezko lanak egitera. 27-28 urterekin bueltatu zen baserrira.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-03-27

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com